

WARTO WIEDZIEĆ

Z nurtem fotografii

„Doliny rzeczne – w harmonii z człowiekiem i przyrodą” – to hasło konkursu fotograficznego ogłoszonego właśnie przez Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii w Łodzi pod auspicjami UNESCO. Termin zgłaszania prac – w co najmniej jednej z czterech kategorii: „Naturalne doliny rzeczne”, „Doliny zdegradowane”, „Doliny zrehabilitowane” i „Doliny rozwijane w harmonii z człowiekiem i przyrodą” – upływa 15 marca 2008 roku. Najlepsze zostaną nagrodzone i wystawione w łódzkim centrum kulturalno-handlowym Manufaktura.

„Obiecujemy cenne nagrody, szczególnie atrakcyjne dla miłośników fotografii. Sądzę, że choć termin nadsyłania prac jeszcze daleko, naprawdę warto podczas najbliższych wakacji zabrać z sobą aparat fotograficzny i przejrzeć się rzekom oraz ich dolinom” – zachęca dr Zbigniew Kaczkowski, przedstawiciel organizatora.

Konkurs fotograficzny i wystawa prac będą towarzyszyć odbywającej się w dniach 19–23 maja 2008 roku międzynarodowej konferencji naukowej „Procesy ekohydrologiczne a zrównoważone zagospodarowanie dolin rzecznych: możliwe rozwiązania dla zapobiegania skutkom zdarzeń katastro-

falnych oraz harmonizacji rozwoju społecznego z ochroną przyrody”. *Świat Nauki* jest patronem medialnym konferencji i konkursu, którego regulamin jest dostępny na stronie: www.erce.unesco.lodz.pl.

Przykładowy przekład

Nagrodę im. Jerzego Kuryłowicza za najlepszy przekład książki z nauk matematyczno-przyrodniczych oraz technicznych w tym roku otrzymali **Piotr Rączka** z Instytutu Fizyki Teoretycznej UW za tłumaczenie dwóch tomów *Mechaniki klasycznej* Johna R. Taylora (Wydawnictwo Naukowe PWN) oraz **Katarzyna Marczevska**, tłumaczka literatury francuskiej, za przekład *Historii powszechnej cyfr. Tomu 2* Georges'a Ibraha (Wydawnictwo W.A.B.). Jury przyznało również wyróżnienia dla Ewy L. Łokas i Bogumiła Bienioka za przekład *Wszystkich światów równoległych* Michio Kaku (Prószyński i S-ka) i Doroty Sutkowskiej za tłumaczenie *Noworocznego podarku o sześciokątnych płatkach śniegu* Johannesa Keplera (Wydawnictwa UW). Fundatorem i pomysłodawcą nagrody jest Andrzej Kuryłowicz, syn zmarłego w 2002 roku wybitnego tłumacza literatury naukowej i popularnonaukowej Jerzego Kuryłowicza.

PRENUMERATA

INDYWIDUALNA ŚWIAT NAUKI

PŁACISZ ZA 10, DOSTAJESZ 12 NUMERÓW!

SKORZYSTAJ Z ZAMIESZCZONEGO OBOK WZORU

(DLA PRENUMERATY INDYWIDUALNEJ)

Zasady prenumeraty:

- prenumeratę można zamówić na 6 lub 12 miesięcy,
- prenumeratę można opłacać na pocztę, w banku lub przelewem internetowym na konto: 92 1140 1977 0000 2542 6100 1009,
- reklamacje należy zgłaszać w ciągu 2 miesięcy,
- koszty manipulacyjne związane z dokonaniem wpłaty w banku lub na pocztę ponosi zamawiający, koszty przesyłki czasopism na terenie kraju ponosi wydawca.

Pytania dotyczące prenumeraty indywidualnej:

- telefonicznie (w godzinach 8.00–18.00): 0-67 21-08-650
- faksem, z dopiskiem „Prenumerata”: 0-67 21-08-659
- listownie, pod adresem: Prószyński Media Sp. z o.o.
- elektronicznie: mkieraszewicz@winkowski.pl

Uprzejmie informujemy, że dokonując wpłaty, wyrażają Państwo zgodę na umieszczenie swoich danych osobowych w bazie danych służącej do obsługi prenumeraty oraz do celów marketingowych firmy Prószyński Media Sp. z o.o., wydawcy „Świata Nauki”. Dane są chronione zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych (tekst jednolity – DzU nr 101/2002, poz. 928). Informujemy, że przysługuje Państwu prawo wglądu i poprawiania swoich danych osobowych.

nazwa odbiorcy		PRÓSZYŃSKI MEDIA Sp. z o.o.	
nazwa odbiorcy c.d.		ul. GARAŻOWA 7 02-651 W-wa	
i.k.	nr rachunku odbiorcy	92114019770000254261001009	
Wp * waluta		PLN 105,60	
nr rachunku zleciiodawcy (przelew) / kwota słownie (wpłata)			
nazwa zleciiodawcy		ANNA KOWALSKA	
nazwa zleciiodawcy c.d.		ul. ŚWIATOWA 1 01-001 WARSZAWA	
tytułem			
tytułem c.d.			
ŚN - 06/07			
pieczęć, data i podpis(y) zleciiodawcy na ostatnim blankiecie		opłata	
Kod pisma	Numer, od którego zamawiana jest prenumerata	Cena prenumeraty rocznej	

UWAGA, SZKOŁY! Informacje o prenumeracie sponsorowanej na stronie: www.swiatnauki.pl

Nauka bez barier

Klub Stypendystów Zagranicznych Fundacji na rzecz Nauki Polskiej przyznał nagrodę im. Artura Rojszczaka dla młodych doktorów wyróżniających się osobowością, humanizmem, pasją naukową oraz dorobkiem badawczym. Członkowie klubu ustanowili nagrodę, by uczcić pamięć ich tragicznie zmarłego kolegi, wybitnego filozofa, i promować wśród badaczy aktywną społecznie postawę oraz umiejętność przekraczania ram wąskich specjalizacji naukowych.

W tym roku nagrodę zdobył dr **Zbigniew Chaniecki**, informatyk z Wydział Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki na Politechnice Łódzkiej, zajmujący się tworzeniem algorytmów mających ułatwić analizę danych z nieinwazyjnego obrazowania wnętrza obiektów. Badacz podjął się opieki nad niepełnosprawnym studentem informatyki Piotrem Wojtczakiem i prowadzi z nim zajęcia indywidualne. Unieruchomiony na wózku student obsługuje komputer za pomocą myszki nagłownej, która umożliwia przekładanie ruchów głowy na pozycję kursora na ekranie monitora, a dmuchnięcia w specjalny ustnik pełnią funkcję klawiszy myszki. Chaniecki zaproponował swojemu podopiecznemu niestandardowe podejście w nauczaniu – wykorzystanie zintegrowanego środowiska programowania graficznego, które pozwala programować aplikacje poprzez wybieranie i łączenie obiektów graficznych w odpowiednie diagramy przepływu.

Opiekun nagrody dr Paweł Koteja przyznaje, że o decyzji Klubu przesądziła m.in. gotowość Chanieckiego do bezinteresownego poświęcenia czasu drugiemu człowiekowi oraz nadzieja, że wyróżnienie zwróci uwagę środowiska akademickiego na potrzebę dostosowania polskich uczelni dla niepełnosprawnych. P.S.

Na Marsa przez Kraków

Jedną z najprężniejszych organizacji pozarządowych zajmujących się popularyzacją astronomii i astronautyki jest Towarzystwo Marsjańskie (Mars Society). Choć powstało zaledwie dziewięć lat temu, działa już w ponad 50 krajach, skupiając prawie 10 tys. członków i sympatyków. Jego założycielem, a także aktualnym prezesem, jest Robert Zubrin, specjalista od napędów raketowych, właściciel licznych patentów i autor pięciu książek (w Polsce ukazały się *Czas Marsa* oraz *Narodziny cywilizacji kosmicznej*, obie nakładem wydawnictwa Prószyński i S-ka). Wśród członków Towarzystwa są osoby tak znane jak Michael Griffin (szef NASA), Edwin „Buzz” Aldrin (drugi człowiek, który stanął na Księżycu), Christopher McKay (jeden z najwybitniejszych planetologów) oraz Kim Robinson (autor początkowych powieści fantastycznonaukowych).

Działający od 1999 roku polski oddział Towarzystwa (MSP – Mars Society Polska) był m.in. współorganizatorem międzynarodowego konkursu „Red Rover Goes to Mars”. W gronie zwycięzców tego konkursu znalazł się 16-letni Maciek Hermanowicz z LO nr 2 w Olsztynie, który wraz z laureatami z innych

krajów spędził kilka dni w Jet Propulsion Laboratory [patrz: „Ze szkoły na Marsa”; *Świat Nauki*, kwiecień 2004]. Członkowie MSP prowadzą prace nad załogowym pojazdem badawczym Mars Pressurized Vehicle (jego projekt został zaliczony przez centralę Mars Society do pięciu najlepszych opracowań); organizują też różnorodne imprezy edukacyjne i popularyzacyjne (m.in. Festiwal Marsjański, który obędzie się na przełomie września i października w Krakowie). Osobom pragnącym działać na polu astronautyki lub pracować jako wolontariusze MSP proponuje ciekawe zajęcia z różnych dziedzin (robotyki, inżynierii, grafiki komputerowej, dziennikarstwa, architektury, budownictwa, ekonomii, prawa, administracji, tłumaczeń, pracy z młodzieżą). Bliższe informacje o MSP i jego działalności można znaleźć na stronie: www.marssociety.pl. M.R.

SPROSTOWANIE

W czerwcowym numerze *Świata Nauki* w artykule „Alkoholizm w ludzkich genach” w tabeli na str. 64 mylnie rozwinęliśmy akronim ALDH1. Jest to nie dehydrogenaza alkoholowa, jak podaliśmy, lecz aldehydowa, co wynika zresztą z pozostałej części artykułu. Za pomyłkę przepraszamy. Redakcja

- 1 Zagadki mózgu
Stephen Juan
VM Group
- 2 Historia świata w sześciu szklankach
Tom Standage
CIS
- 3 Krótka historia prawie wszystkiego
Bill Bryson
Zysk i S-ka
- 4 Wiem, że masz duszę
Jeremy Clarkson
Wydawnictwo Insignis
- 5 Mózg kobiety
Louann Brizendine
VM Group
- 6 Jak żyć długo i zdrowo
Michał Tombak
Serwis Galaktyka
- 7 Wszechświaty równoległe.
Stworzenie Wszechświata, wyższe wymiary
i przyszłość kosmosu
Michio Kaku
Prószyński i S-ka
- 8 Zagadki ciała
Stephen Juan
VM Group
- 9 Szkoła budowania
Murator
- 10 W poszukiwaniu harmonii.
Wariacje na tematy z fizyki współczesnej
Prószyński i S-ka
- 11 Jeszcze krótsza historia czasu
Stephen W. Hawking; Leonard Mlodinow
Zysk i S-ka
- 12 Struktura rzeczywistości
David Deutsch
Prószyński i S-ka
- 13 Galaktyka internetu
Manuel Castells
Rebis
- 14 Świat jest płaski. Krótka historia XXI wieku
Thomas L. Friedman
Rebis
- 15 100 najważniejszych wynalazków w historii
Tom Philbin
Amber